

HEMVÄRNSHUND

EN VORSTEH I RIKETS TJÄNST

Text: Barbro Börjesson
Foto: Privat

BB-gruppen har tidigare berättat om Annika Olssons vorstetik Brisca som utbildades till räddningshund när Annika upplevde att de gled ifrån varandra under jakter. Brisca visade vid sitt mentaltest att hennes jaktlust- och kamplust var stor i överkant och till det hade hon ett gott självförtroende och en mycket god nervkonstitution. Den kombinationen fick henne att "glömma allt" när hon jagade och i de situationerna behövde hon inte alls sin matte.

Annika hade jättesvårt att påverka henne utan att det uppstod oönskade konflikter dem emellan så till den grad att Annika till slut kände olust för att träna. Men när Brisca jaktlust inte tändes av vilt utan i stället av att finna människor växte deras samarbete allt starkare.

När Annika både kunde motivera och belöna Brisca fick hennes fina egen-skapsvärden komma till nytta samtidigt som Annika sporrades av att få lära sig något nytt. Efter många krävande övningar och utbildningar deltog Annika med Brisca i det lag som 2017 och 2019 segrade vid Räddningshundförärföreningens årliga lagtävling.

DÖTT KID I TERRÄNGEN

Men Annika ville mer! Hon fick erfara att räddningshundar i Sverige är en organisation som lite "hänger i luften". I vårt land är det alltid Polisens hundar som sätts in vid katastrofer och Annika ville känna att hon och hunden verkligen gjorde en samhällsinsats efter en så lång utbildning. Hon hade läst om hemvärnets patrullhundar och bestämde sig för att försöka komma med på den uttagning till utbildning som skulle starta i Västra Götaland våren 2019.

Hemvärnets tillhör Försvarsmakten och här kallas både försvarsmaktens- och privatägda hemvärnshundar med sina förare/ägare in om något inträffar.

Antagningsprovet bestod bland annat av att kontrollera ekipagets uthållighet. Hundar och förare fick hålla igång i djup snö tills de inte orkade längre. Säkert ville man framför allt kolla förarnas kondis!?! Därefter skickades ekipagen ut på en promenad och på några platser ute i terrängen fanns figuranter. Ledarna var intresserade av hur hundarna uppträdde spontant när de hörde och kände vittring av människor. Brisca hade säkert nytta av sin träning som räddningshund och klarade provet med glans.

En hemvärnshund ska upptäcka utan att upptäckas. Den får därför aldrig avslöja sig genom höga gnäll eller skallgivning. Under vila sover ekipagen i gemensamma tält och hundarna måste klara av att ignorera ljuden från bekanta personer som kommer och går. Ute på patrullering ska hundarna kunna upptäcka allt och tydligt visa var någonstans okända personer befinner sig. Med andra ord ska de markera för allt som kan avslöja människor. Ljud, vittring och spår, och då visa spårriktning, följa spåret och påvisa eventuella föremål i spåret.

Brisca reagerar även när hon upptäcker vilt i terrängen, men Annika har lärt sig att avläsa vad det är Brisca markerar. Är det ett djur kan Annika få henne att fortsätta patrulleringen genom att visa att de ska gå vidare, men är det en människa där ute är hon orubbligt fast på stället! Under spårning är det samma sak. Brisca kan plötsligt markera något "oväsentligt" men Annika har lärt sig att får hon bara undersöka vad det är så jobbar hon sedan vidare i spåret.

Vid en träning hände just det att Brisca markerade kraftfullt för något vid sidan av spåret och Annika lät henne kolla upp vad det var. Det visade sig att det låg ett dött rådjurskid i terrängen. När nyfikenheten var stillad var det inga som helst problem för Brisca att spåra vidare.

Att få arbeta är A och O för Brisca. När träningskamrater belönade sina hundar med köttbullar och kompleksaker räcker det för Brisca att hitta det hon är ute efter och att få höra att hon varit duktig. När en figurant har visat sig får hon välförtjänt beröm av sin matte, sen är hon direkt redo för nästa uppdrag. Annika hoppas att hon och Brisca framöver ska kunna göra den insats för samhället som alla dagars och övningars slit lagt grunden till.

TRÄNAR ÄVEN FÖR JAKT

I jämförelse med traditionella brukshundraser har vorsteh en extra resurs när det gäller uthållighet och det är den naturliga arbetslusten i kombination med uthållighet som fått instruktörer att uppleva Brisca fantastiska kvaliteter.

– Du har ju en superhund! fick Annika höra av en soldat vid senaste övningen.

Då handlade det om att hunden utifrån skulle klara av att markera hur en person inne i en byggnad rörde sig. Det låter kanske inte så avancerat men när hunden markerat personen störtade en grupp soldater in i samma byggnad och trots ljudet från dem måste hunden kunna "tala om" hur person nummer ett förflyttar sig.

Annika är dålig på att skryta över sina resultat med Brisca, men i slutet av intervjun kommer det fram att de tränar för jakt också! Brisca står bra för fågel, går inte efter vid resning och jagar numera inte bara

för sin egen skull. Man brukar uttrycka att hundar är fantastiska, jag skulle vilja säga att hundägare också kan vara det!

Annika Olsson med vorstehtiken Brisca som utbildades till hemvärnshund.

EFTERTANKE

Vorsteh är ju en ras som ska kunna användas till olika typer av jakter och den erfarenhet jag har av rasen som all roundhund är från vår tidigare granne som jagade älg med hunden ena helgen och nästa helg deltog matte i ett fågelhundsprov på fjället. Nästan alltid med prisbelönade avslut! Utanför jaktsäsongen tävlade hunden i både personsök och personspår i brukshundklubbens regi.

Jag tror att många jakthundar absolut skulle kunna göra stor nytta även utanför de traditionella jaktliga intresseområden vi har. Tullverket är ett lysande exempel på hur man upptäckt att spanielraser fungerar utmärkt som narkotikahundar och jag erinrar mig att en polishundförare tränade sin pointer för sök efter vapen och ammunition. Det är verkligen intressant att se resultat från hur olika typer av hundar kan skolas om även om det naturligtvis är viktigt att bevara aveln mot det mål en ras från början är ämnad för. ■

ANNONS